

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις

Ο Αρχιεπίσκοπος κ. Στυλιανός με την κα Τάμι Φρέιζερ, σύζυγο του τότε πρωθυπουργού, Μάλκολμ Φρέιζερ και παράγοντες της Ελληνικής Λέσχης σε κοσμική εκδήλωση.

Γιώργο, γεια σου.

Θυμάσαι εκείνο το Σύνδευ που ζήσαμε νέοι, εκείνο το «ελληνικό τετράγωνο», στο κέντρο της πόλης, που γνωρίσαμε στα παλιά, τα πρώτα μας χρόνια; Ε, δεν υπάρχει πια! Την περασμένη βδομάδα έζησα μια εμπειρία απρόσμενη. Είχα πάει στο Προξενείο μας και φεύγοντας περπάτησα από το Μπάθερστ στρίτ, στο Ελιζαμπεθ, γύρισα στο Λίβερπουλ στρίτ να πάρω το λεωφορείο από τη γωνία του Μάρκ Φόις. Έτσι για να δω... τα παλιά λημέρια. Είχα χρόνια να περάσω από εκεί και δούλεψα για χρόνια πολλά, τα πιο πολλά χρόνια στην πόλη.

Γιώργο μου, δεν υπάρχει τίποτα, «ού πάγαν λαλέουσιν». Ποιός το είπε για τους Δελφούς; Τίποτα, μα τίποτα! Μόνο η είσοδος της Ελληνικής Λέσχης, Σκοτεινή και σκοτισμένη. Πήγα κοντά και κοίταξα τους ενοικούντες εν αυτή. Μόνο τέταρτος και πέμπτος όροφος, η Λέσχη. Ένιωσα χαμένος, δεν μπορεί, δεν είναι η ίδια πόλη, είπα. Και θυμήθηκα... Όλη εκείνη η περιοχή ήταν ...φορτωμένη ελληνικά μαγαζιά, ήταν το στέκι κι ο τόπος συνάντησης των νεοφερμένων κάπου περισσότερο από μισόν αιώνα πριν. Τα πρωινά του Σαββάτου κατέβαιναν όλοι να δουν ένα γνωστό, να ακούσουν Ελληνικά! Αυτά στα πρώτα χρόνια, τα παλιά. Κι αργότερα, να αγοράσουν κανένα δίσκο στο Οντιον, να αγοράσουν εικόνες και λιβάνια, κανένα μπρίκι του καφέ, να πάρουν τα νυφικά και καμιά εφημερίδα ελληνική, της περασμένης εβδομάδας.

Κι όταν σιγά-σιγά κατασταλάξαμε στη ρουτίνα της κάθε μέρας εκεί βρήκαμε την κοινωνικότητα, τις όποιες επαφές και εκδηλώσεις. Ο τρίτος όροφος της Λέσχης φιλοξένησε τόσες εκδηλώσεις και γιορτές. Ακόμα και αποκριάτικους χορούς μεταμφιεσμένων.

Κάπου έχω φωτογραφίες που παραβρέθηκα κι εγώ. Εκείνο το ελληνικό τετράγωνο, που ήταν περισσότερο από τετράγωνο είχε πάντα ελληνική παρουσία. Θυμάμαι κάποτε περπατούσα με έναν Σουηδό και χαιρέτησα τέσσερις γνωστούς στο δρόμο. Στάθηκε απορημένος και μου είπε:

“Τους ξέρεις όλους σ’ αυτή την πόλη;”

Τον καημένο τον Μπώ. Μας έλεγε πως ζούμε σαν η κάθε μέρα μας να είναι η τελευταία. Και κάποιος από την παρέα είπε πως αυτός ζει σαν να μην έχει γεννηθεί ακόμα. Είχαμε ζωντανία, ζούσαμε ελληνικά, είμασταν νέοι. Δεν είχαμε λεφτά, δεν είχαμε ούτε αυτοκίνητο, αλλά είχαμε την αισιοδοξία της ηλικίας μας και την

ελπίδα. Και μέσα από την προσπάθεια – αγώνας δεν μ’ αρέσει – την προσπάθεια και την φροντίδα, την επιμονή κι υπομονή, ζήσαμε και χαρές, που δεν πρέπει να ξεχνάμε, να υποτιμούμε και να παραβλέπουμε.

Ζήσαμε κι εκείνο το ελληνικό τετράγωνο είναι δεμένο με τη ζωή μας. Εκεί γνωριστήκαμε κι εμείς, Γιώργο, κι είναι από τις χαρές της ζωής η γνωριμία και η φιλική σχέση με ανθρώπους που μοιράσαμε χαρές και λύπης. Γιατί με τη δική σου σχέση έχω πάντοτε κοντά και το Δημήτρη που μας έφυγε νωρίς. Και δεν είναι μόνο ο φίλος που έφυγε, έφυγε και η ζωή κι αυτός ο τόπος που τον ζήσαμε νέοι, δεν υπάρχει πια. Εκεί που συναντούσες τόσες φιλικές μορφές βλέπεις μεγάλα χτίρια, ρεύματα αέρα ανάμεσά τους, χτίρια πελώρια και άχαρα, άοχημα, χωρίς στολίδι και χωρίς μια -έστω πρόσωπη μονάχα- φιλική. Είναι σαν κάτι ανθρώπους, κουμπωμένους, ντυμένους τον εγωισμό τους που σε κοιτάνε «αφ’ υψηλού!» Αλλά είναι μόνο τα χτίρια; Κι αυτά νομίζω εκφράζουν το πνεύμα των καιρών μας. Υλικό κέρδος, πρακτικότητα κι αφαίρεση κάθε ομρφιάς και ηθικής αξίας.

‘Ελα, γεια σου, να στα πω και... ποιητικά

ΑΦΑΙΡΕΣΗ

Το χτες γεμάτο με στολίδια και τραβήμε γραμμές και πινελιές, τα σβήνουμε όλα.

Άδεια τα σπίτια μας, γραμμές ευθείες στα απορρίματα αξίες και φωτογραφίες. Και πένθη και νηστείες και στεφάνια βαραίνουν τη ζωή μας κι είναι μία.

Πού να τους θυμηθείς τόσους προγόνους πού να τους καις λιβάνια και καντήλια. Και τα στολίδια βγάλαμε απ’ τη γλώσσα απλή κι ασήμαντη τη θέλουμε κι εκείνη.

Κι η βέρα ακόμα και χαλκάς και βάρος στο ένστικτο εμπόδιο και φρένο.

Αφαίρεση, το ένστικτο, το τώρα

εκείνο μοναχά ας βασιλεύει.

Εκείνο κι αφέντης το συμφέρον.

Πού πάμε όλοι χέρι-χέρι στην απλωσιά του κόσμου, σε ποιο μέλλον;

Γρηγόρης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γειά σου κι’ εσένα καλέ φίλε,

Αν θυμάμαι λέει την γνωριμία μας στην Ελιζαμπεθ Στριτ; Το ελληνικό τετράγωνο που συγκέντρωνε τον ελληνισμό για να αγοράσει την εφημερίδα του από την

Ελλάδα στού Σαλαπάτα, για να γευματίσει και να δειπνήσει στη «Νέα Ελλάδα» ή στο εστιατόριο του Βαγγέλη Παπαδόπουλου, για να σχολιάσει τον αγώνα του Πανελληνίου στην Λέσχη που γέμιζε ποδοσφαιρόφιλους κάθε Κυριακή, για να αγοράσει ταξιδιωτικά εισιτήρια από τον Βαγγέλη «όλα είναι κανονισμένα» Μάλλο, ακόμα και να πει έναν καφέ ο νεομετανάστης με συμπατριώτες του.

Στο Μάρκ Φόις αγόραζα υπέροχα ευρωπαϊκά γλυκά τότε που μόνο «κριμ μπανες», «κάσταρντ ταρτς» και «λάμινγκτονς» έτρωγαν οι Αυστραλοί, μπακλαβάδες και καταΐφια ή τουλούμπες οι Έλληνες από το ελληνικό ζαχαροπλαστείο κοντά στην Λίβερπουλ στριτ, έχω χάσει το όνομά του.

Θυμάσαι τον Γρηγόρη από την Μυτιλήνη, γραφική παρουσία στην Ελιζαμπεθ Στριτ; Κοιμόταν σε παγκάκι στο πάρκο απέναντι και ένα βράδι ο ποδοσφαιριστής Λουκανίδης από την Ελλάδα -που έπαιζε στον Πανελλήνιο- του έδωσε τα κλειδιά του σπιτιού του για να κοιμηθεί σε κρεβάτι ο Γρηγόρης. Όταν το πρωί πήγε ο Λουκανίδης στο σπίτι βρήκε τον Γρηγόρη να κοιμάται στην καρέκλα της κουζίνας, επειδή είχε ξεμάθει να κοιμάται σε κρεβάτι!

Όμως, δεν ήταν μόνο το ελληνικό τετράγωνο για τους νεομετανάστες τότε, λίγο πιο πάνω στην Oxford St, ήταν η Καστελλοριζακή Λέσχη και ο «Ατλας», από την άλλη μεριά στην Μπάθερστ στριτ ήταν το ιστορικό μπακάλικο των αδελφών Μπαβέα και ήταν σπάνια απόλαυση όταν τους εμμείτο ο αξεχαστος Πρίντζης. Να προσθέσω ότι επί της Ελιζαμπεθ Στριτ ήταν τότε τα γραφεία του «Εθνικού Βήματος» και της «Νέας Πατρίδας».

Μερικά χρόνια αργότερα, κυψέλη του Ελληνισμού στο Σίδνεϊ έγινε το περίφημο Μάρικβιλ, ή Μαρκεβίλι επί το ελληνικότερον, όπου οι αγγλοαυστραλοί κάτοικοί του άρχισαν να νιώθουν «ξένοι» και το εγκατέλειψαν. Οι Έλληνες μετανάστες πρόκοψαν με σκληρή δουλειά και μεγάλες αντοχές, έκτισαν επαύλεις και παλάτια, όμως δεν πρέπει να ξεχαστεί από πού ξεκίνησαν, το Νιουτάουν, το Πάτινγκτον, το Κένζινγκτον, το Ισλίκς, το Μάρικβιλ πριν φτάσουν στα χλιδάτα ανατολικά και βόρεια προάστια.

Χρυσές εποχές στην ιστορία του Ελληνισμού στο Σίδνεϊ που περιμένουν υπομονετικά τον άνθρωπο που θα τις καταγράψει και περιγράψει πριν ξεφτίσουν και καθούν.